

Erstatningsret

Kap. 1 – Grundbegreber og afgrænsning:

1. Erstatningsretten (side 21):

- Ikke nok til at kræve erstatning, at der er indtrådt en skade, og at en anden person kan siges, at have forvoldt den (hvis personen ikke kunne gøre for det).
- UDGP: Tab som følge af en skade forbliver på den, der rammes af skaden
 - o U: Erstatningsreglerne.
- Forsikringsdækning skal holdes adskilt fra erstatningsansvar.
- Dobbelt dækning: Hvis man kan gennemføre krav uafhængigt af hinanden baseret på forsikringsaftalen og skadevolder → Skadelidte får dækket mere end sit tab.

1.2. Erstatningsrettens grundbegreber (side 23):

- 3 betingelser for at ifalde erstatningsansvar:
 - 1) Der skal være et ansvarsgrundlag på skadevolder (UDGP: culpa).
 - 2) En indtrådt skade på skadelidte og et tab. Man kan ikke få erstattet affektionsværdien.
 - 3) Årsagsforbindelse mellem skade og ansvarsgrundlag.
- 1) Culpa + ansvar:
 - o Forsætligt (med vilje) eller uagtsomt (ufornøden agtpågivenhed - forskyldt).
 - Simpel uagtsomt (et øjebliks uopmærksomhed).
 - Grov uagtsomt (vægt på, om den skadevoldende handling indebar en åbenlys/indlysende fare for den indtrådte skade) → Afgrænsning ske gennem domspraksis.
 - o Ansvarsskærpelse: Objektivt ansvar (ifalder ansvar for skader uden forsæt eller uagtsomhed → dvs. hændelige skader).
 - o Mellem culpa og objektivt ansvar: Mellemløst → vigtigst: arbejdsgivers hæftelsesansvar for deres ansatte (hvis de har handlet culpøst).
- Intet ansvar – særlige erstatningsordninger:
 - o ASL: Arbejdsskadesikringsloven: Ret til erstatning beror på, om skaden er indtrådt på en måde, som opfylder lovens def. På en arbejdsskade.
 - o Over for SKL: Virker på samme måde, som objektivt ansvar.
- 3) Årsagsforbindelse (kausalitet):
 - o Der skal være adækvans = De typiske skader/følger af ens handling. Her skal man ind og kigge på, hvad man ikke skal betale erstatning for.

1.3. Erstatning i og uden for kontrakt (side 25):

- Erstatning uden for kontrakt = deliktansvaret.
- Uden for kontraktforhold: Det unormale begivenhedsforløb er altid forudset, og mellem parterne er pålæggelse af erstatningsansvar det eneste middel til fordeling af den økonomiske risiko. Tjenesteydelser (lægebehandling)
- I kontraktforhold: Det unormale forløb vil ofte være forudskønnet (tage forskud på) og give sig udslag i, at aftalen indeholder bestemmelser om erstatningspligten. Parterne har

4.4. Negotiorum gestio (side 76):

- = Uanmodet forretningsførelse.
- = Handlingen er nødvendig for at afværge et formuetab, og den berettigede selv er forhindret i at handle → SKV ikke erstatningsansvarlig for skade på ting, der tilhører SKL, hvis ejendele, han søger at redde under en forsvarligt udført aktion.
- Hvis SKL har udvist uagtsomhed, vil han kunne ifalde erstatningsansvar over for den handlende (f.eks. brandsår ved at redde SKL's ting).
- 3 krav:
 - 1) Nødvendigt for at undgå skade på forretningsherren.
 - 2) Forretningsherren skal være forhindret.
 - 3) Forretningsførerens handling skal være forsvarlig.

4.5. Samtykke (side 77):

- Udtrykkeligt samtykke til en bestemt skade:
 - Bundet af samtykket – kan ikke kræve erstatning.
 - Kræver, at personen kan bedømme konsekvenserne af sit samtykke.
- Udtrykkeligt samtykke til risiko for skade:
 - Virker ansvarsfritagende.
- SKL's optræden implicerer et samtykke:
 - F.eks. boksning, brydning mv. → Ikke erstatning.
- Accept af risiko:
 - = Når SKL ikke har givet samtykke til skade eller risiko, men indså eller burde indse risikoen for at lide
 - Løsning: At betragte SKL's adfærd som egen skyld, der kan betyde en nedsættelse af hans krav på erstatning. (f.eks. passagerer, der kører med berusede – kun forsæt eller grov uagtsomhed hos SKL kan bevirke nedsættelse eller evt. bortfald, jf. **U 1988.231 Ø**) Det er en "alt-eller-intet"-løsning.
 - Står over for egen skyld → Afvejning af SKV's og SKL's uagtsomhed.

2.6. Hvor små børn? (side 130)

- UDGP: 4 år.
- Trafikskader og leg: 4 år.
- Ildpåsættelse: 5 år.

3. EAL § 24 a, 2. pkt. – lempelse (side 131):

- Er barnet ikke erstatningspligtigt efter EAL § 24 a, 1. pkt. skal EAL § 24 a, 2. pkt. ikke benyttes.
- Reglen anvendes til at se på, om erstatningen skal nedsættes eller bortfalde.
- "for så vidt det findes billigt pga. manglende udvikling hos barnet, handlingens beskaffenhed (farlighed) og omstændighederne i øvrigt (ansvarsforsikring), derunder forholdet mellem SKV og SKL's evne til at bære tabet og udsigten til, at skaden kan fås godtgjort hos andre".
- Betydninger:
 - o 1) Om den mindreårige har en ansvarsforsikring.
 - o 2) Om den mindreårige er psykisk hæmmet.
 - o 3) Hvordan de økonomiske forhold er.

3.3.1. Det skadevoldende barn dækket af ansvarsforsikring (side 132):

- Ikke lempe erstatning, så langt ansvarsforsikringen rækker.

3.3.2. Det skadevoldende barn ikke dækket af ansvarsforsikring (side 132):

- SKL's tab dækket af forsikring: Tingsskade: EAL § 19, stk. 1 – erstatningspligten bortfalder, medmindre U: forsæt eller groft uagtsomt.
- SKL's tab ikke dækket af forsikring: Erstatning kan lempes ("omstændighederne i øvrigt" → Økonomi). Ved småskader (7.000-15.000 kr.) vil erstatning næppe nedsættes. Hvis SKV har handlet meget uagtsomt, vil man næppe lempe: ("handlingens beskaffenhed").

4. Barnet i den skadelidtes rolle – egen skyld (side 133):

- EAL § 24 a kan anvendes analogt ved bedømmelsen af, i hvilket omfang et barn, der kommer til skade, skal miste sin ret til erstatning i kraft af reglerne om egen skyld.

4.1. Analog anvendelse af EAL § 24 a, 1. pkt. (side 134):

- Helt små børns krav på erstatning kan ikke reduceres under henvisning til, at de har udvist egen skyld (4 år).
- Nemt at bortse fra den af SKL udviste uagtsomhed, når denne er ubetydelig i sammenligning med den af SKV udviste skyld. (særlig udtalt, når SKL er et mindre barn).

4.2. Analog anvendelse af EAL § 24 a, 2. pkt. (side 134):

- Sammenligning af SKL og SKV's culpøse adfærd.
- Er SKL mangelfuldt udviklet i psykisk eller fysisk henseende, kan det bevirke, at trods egen skyld, får barnet fuld erstatning.
- Ansvarsforsikring på SKV's side taler for at lempe nedsættelsen af den barnet tilkommende erstatning, jf. U 1982.463 V.

Kap. 7 – Objektivt ansvar

Indledning (side 161):

- Andre måder, at skærpe ansvaret på end ved pålæggelse af objektivt ansvar:
 - o 1) Objektivisering af culpabegrebet (fokusering på handlingen – andre faktorer).
 - o 2) Pålæggelse af præsumptionsansvar – omlægning af bevisbyrden (SKV skal bevise, at han ikke har handlet culpøst).
 - o 3) Ansvar for andres fejl (DL 3-19-2) – arbejdsgivers ansvar.

Veje mod ansvarsskærpelse – ikke objektivt ansvar (side 164):

2.1. 1) Skærpelse af culpabedømmelsen (side 164):

- Specielt ved personskader.
- Vedrører først og fremmest ansvar i forbindelse med udøvelse af offentlig eller erhvervsmæssig virksomhed eller virksomhed, der kan ligestilles hermed.
- Strenge krav til materialets holdbarhed, se side 165.
- Se OneNote eks.

2.2. 2) Omlægning af bevisbyrden for culpa (side 168):

- Bevisbyrden pålægges her SKV.
- Præsumptionsansvar.
- Har SKV overtrådt (sikkerheds)forskrifter, må SKV bevise, at han ikke har handlet culpøst.
- Se side 169.

2.3. 3) Ansvar for selvstændigt virkende hvervtagers fejl (side 170):

- Se OneNote.
- DL 3-19-2-ansvaret kan ikke udstrækkes til de situationer, hvor et arbejde er overladt til en selvstændigt virkende T, der ikke er underkastet nogen instruktionsmyndighed fra hvervgiveren → sker dette, er der skærpelse af det alm. culpaansvar.
- I kontraktsforhold: Ofte erstatningsansvar.
- Uden for kontraktsforhold: UDGP: Der pålægges ikke erstatningsansvar for selvstændigt virkende hvervtagers fejl.
 - o U1: Hvis der påhviler hvervgiveren et objektivt ansvar.
 - o U2: Hvis hvervgiveren selv har udvist culpøs adfærd (f.eks. valg af mand til faget – sagkyndighed).
- Pålægger man hvervgiver ansvar for selvstændigt virkende T's fejl, hæfter de to solidarisk over for SKL, hvorefter hvervgiver har regres mod selvstændigt virkende T, jf. U 1941.204 Ø
- Momenter, der taler for/mod hvervgiveransvar. (Dog altid helhedsbedømmelse)
 - o 1) Hvervgiveren ville bære et strengt ansvar, hvis han selv have skullet udføre arbejdet (Enten strengt culpaansvar eller ansvar med omvendt bevisbyrde). Momentet taler for, hvervgiveransvar.
 - o 2) Handlinger af ekstraordinær karakter, der frembyder en særegen fare. Dette sker på et område, hvor der gælder et strengt culpaansvar, eller ansvar med omvendt bevisbyrde. Dette moment taler for hvervgiveransvar.
 - o 3) Diskussion af, om hvervgiver har handlet culpøst (side 171, note 14, 2. afsnit). Dvs. det er ikke bevist, men man fornemmer alligevel, at det ikke er modbevist. Har hvervgivet fundet en professionel hvervtager, taler det imod hvervgiveransvar.